

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 360—
pol leta . . . " 180—
četrti leta . . . " 90—
za mesec . . . " 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . " 240—
četrti leta . . . " 120—
za mesec . . . " 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošljajo
naročnino po ukaznici.

Oglas se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 2 K
za večkratni popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/1.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 160 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Reški fašisti zasedli Baroš.

Reka, 5. julija. (Izv.) Včeraj so se podali reški fašisti k baroški luki ter jo zasedli. Navzoči oddelek karabinerjev je pozval demonstrante, da se naj odstranijo, nakar so fašisti, ki so se preje preskrbeli z orožjem, odgovorili iz revolverjev. Ker se množica kljub pozivom ni hotela odstraniti, so oddali tudi ka-

rabinerji več streliv, od katerih je bilo 5 oseb ubitih in okoli 20 ranjenih.

RIM, 5. jul. Na Reki se zadnje dni mir ni več kalil. Došla so nadaljnja ojačenja karabinerjev. Zaradi dogodkov zadnjih dni je uvedena preiskava.

Nemške čete ob jugoslovanski meji.

Dunaj, 5. julija. (Izv.) Z ozirom na od beogradske »Tribune« priobčeno vest, da se nemške čete z artilerijo koncentrirajo ob jugoslovanski meji, se od merodajne strani izjašila, da to poročilo nikakor ne

odgovarja resnici. Avstrija nima k takemu koraku nobenega povoda, nasprotno želi s sosednimi državami posebno z Jugoslavijo in Čehoslovasko živeti v prijateljskih odnosih.

Konferenca v Portorose.

Dunaj, 5. jul. Listi doznajajo k vesti iz Rima o odgoditvi konferen- ce v Portorose od informirane strani, da je došlo do odgoditve samo iz čisto stvarnih razlogov. Smoter pri konferenci interesiranih držav obstoji v zamenjanju pozitivnih gospodarsko-političnih uspehov. Kolikor se more dosedaj presojati, prevladuje na Angleškem naziranje,

da pogoji za dosego tega smotra še niso izpolnjeni. Temu naziranju se je pridružila večina udeleženi- resentov. Iz odgoditve se pa ne sme sklepati, da je nameravana za nedo- ločen čas. Z odgoditvijo pridobljeni čas naj se uporabi za to, da se s pogajanj med posameznimi udeležni- ki ustvari potrebna podlaga za do- sego pozitivnih uspehov.

Preiskava proti komunističnim areti- rancem.

Beograd, 4. jul. Tekom današ- njega dne sta preiskovalni sodnik Angjelkovič in načelnik policije La- zarović izvedla konfrontacija komu- nističnih poslancev z atentatorjem. Novih podatkov pričakujejo z veli- kim zanimanjem. Govore, da bo ve- liki župan v Vukovaru, kjer se je vršil kongres komunistov, podal no- vih pojasnil. Njegovo poročilo bo ob- svetljilo tudi nove strani tajne komunistične organizacije, kakor tudi samega atentatorja. Danes so zaključili svoje delo g. Reis in pol- kovnika Michel in Stojanovič, ki so v kemičnem laboratoriju preiskali atentatorjeve bombe. Bomba, ki je eksplodirala je nemškega izvora in je bila jajčaste oblike. Bomba je bila tempirana na 5 sekund. Atentator je v trenutku, ko je nameraval za- gnati bombo, pogledal okrog sebe, ali ga kdo opazuje. Tako je izgubil pravi čas in je bomba eksplodirala že v zraku. Ako bi bil vrzel franco- sko bombo, katero je imel pri sebi, so jih privedli iz Novega Sada. Dan- es dopoldne je bilo aretirancem iz- ročeno zaporno povelje. Časa ima- jo 24 ur, da se pritožijo. Popoldne so začeli zasliševati vse osebe, ki

so jih privedli iz Novega Sada. Da- lje so poklicali k preiskavi osebe, ki so bile z njimi v zvezi. Glavna preiskava se bo izvršila noč in ju- tri. Pričakujejo rezultata zasledova- nja, ki ga je oblast uvedla zoper šo- ferja Marinkoviča iz Beograda in Miloša Zlatarja iz Novega Sada, ki sta imela nalogo, da se udeležita atentata na regenta. Oba bi morala biti oborožena vsak s štirimi bom- bami, katere bi morala vreči na re- gentovo spremstvo in na ministre. Toda nista prišla v Beograd, ka- kor tudi ne Juthas. Razlogi, zakaj niso prišli, še niso znani. To bodo pojasnile nadaljnje aretacije. V No- vem Sadu se vrši identifikiranje osumljenih oseb. Dognali so, da so vse osebe, ki ogrožajo našo državo s terorističnim delovanjem, deloma bivši ujetniki v Rusiji, deloma av- strijski državljani, a nikdo od njih se ni boril na solunski fronti.

Beograd, 5. jul. Zaradi poskušane- nega atentata na regenta, bo na pod- lagi zaključka ministrskega sveta proglašena samo delna amnestija. Pravosodni minister bo predložil v amnestiji samo poedince.

Grško-turška vojna.

Protest proti bolgarskemu vmešavanju.

London, 5. julija. (Izv.) Glasom semkaj dospelih vesti iz Aten, so grška in rumunska vlada protestirale pri bolgarski vladi ter jo informirale v tem smislu, da bi navedene države nikakor ne more trpeti, da bi se Bol- garija na kakoršenkoli način vmešavala v grško-turški spor.

Pariz, 5. jul. Po poročilih iz Male Azije se je grška ofenziva dne 3. julija pričela na vsej fronti.

Nemiri v Gornji Šleziji.

Nemške demonstracije.

Opole, 5. jul. Ko so angleške čete vo- rskale v mesto Bytom, ki so ga Francozi že zasedli, je nemško prebivalstvo priredilo demonstracijo. Francoski poveljnik je bil pri tem od zadaj ustreljen v glavo in je bil takoj mrtev. Storitve je pobegnil. Dva franco- ska podčastnika sta bila lahko ranjena. Francoške in angleške čete so naposled razpršile množico, pri čemer sta bili dve osebi ubiti, več drugih pa ranjenih.

Berlin, 5. jul. Listi poročajo o dogo- dku, ki se je pripetil pri vkorakanju čet v Bytom. Ko so glavne čete, obstoječe iz Angležev, korakale skozi Friedrichstrasse, je prebivalstvo vzklikalo in zapelo patrio- tične pesmi. Potem je prišla francoska stra- ža iz nove vojašnice in tolkla s puščami in gumilevimi palicami po množici. V splošni zmešnjavi so se iznenada sprožili strelji, ki so ranili več Francozov in usmrtili franco-

skega majorja. Brezobzirno nastopanje fran- coskih vojakov je povzročilo smrt več nem- skih žena in otrok. Francozi so potem are- tirali 20 meščanov kot talce, med njimi pr- vega in drugega župana. Popoldne so an- gleške čete zasedle glavne ceste in vzpo- stavile mir.

REGENT ALEKSANGER V ZAGREBU.

Zagreb, 5. jul. Na svojem potovanju v Pariz se je snočji ustavil prestolonaslednik regent Aleksander v Zagrebu, kjer ga je na kolodvoru in v mestu navdušeno po- zdravljala množica. Za svojega bivanja v Zagrebu se je regent živo zanimal o Hr- vatski in za nadaljni razvoj dogodkov po sprejetju ustave. Regent se je deset minut mudil v banski palači ter je, ko je zagledal silke starih banov, rekel: »Vse to mora ostati, kakor je.«

STAVKA V TOVARNI RIEDGER.

Maribor, 5. jul. (Izv.) Delavstvo tovar- no za impregniranje Riedger v Hočah je na shodu NSZ soglasno sklenilo, da z lu- trišnjem dnem stopi v stavko. Delavstvo je zahtevalo 75% povešek plač, dočim je ra- unatelj tovarne privolil le 25%. Delavstvo zastopa poslanec Brandner.

ZASEDANJE KOROŠKEGA DEŽ. ZBORA.

Celovec, 5. jul. Novoizvoljeni deželni zbor se je danes prvič se- stal. Prisotni so bili vsi poslanci. Slovenska poslanca sta imela v gumbnicalih rdeče klinčke kakor so- cialni demokrati. Pri volitvah je bil kot prvi predsednik deželnega zbor- a izvoljen socialist Lukas. V ustavi- ni odsek so bili po številnem raz- merju posameznih strank izvoljeni štirje socialisti, dva poslanci od kmetske zveze, dva krščanska so- cialca, en Velenec in en Slove- nec.

SPREMENBA V PEČUJSKI MU- NICIPALNI UPRAVI.

Pečuh, 5. julija. Pečujška munici- palna skupščina je pod predsed- stvom mestnega župana Linderja sklenila, da vsi člani municipalne skupščine položijo mandate, ako naše oblasti ne dovolijo, da se Hajdu Bura, bivši komunistični voditelj, vrne v Pečuh. Ker je popolnoma iz- ključena možnost, da bi naša oblas- tva temu sklepu ustregla se bo v kratkem izvršila izprememba v na- ši municipalni upravi mesta Pečuha.

NAKUP DRAGOCENOSTI IZ BIV- SEGA DVORA NA DUNAJU.

Dunaj, 5. julija. (Izv.) Beograjski listi so priobčili vest, da se beo- grajska komisija za adaptacijo ko- naka pogaja za nakup raznih dra- gocenih kosov oprave iz bivšega cesarskega dvora na Dunaju. Na tozadevno informacijo pri merodaj- nih krogih, o kaki podobni akciji beograjske vlade ni tukaj ničesar znanega. Vsekakor je te vesti beo- grajskih listov pripisovati nespora- zniljavanja ter bi se ta poročila mo- gla nanašati le na svoječasno od ju- goslovanske vlade zahtevanih, v Avstriji se nahajajočih antikvitet.

PRISEGA NOVEGA ITALIJAN- SKEGA KABINETA.

Rim, 5. jul. (Izv.) Novi kabinet je prisegel kralju, nakar so vsi mi- nistri prevzeli danes svoje poste. Zbornica se bo sestala najbrže 10. julija, kjer bo ministrski predsednik Bonomi objasnili svoj program, ven- dar bo zbornica vsied poletnih po- čitnic le kratak čas delovala.

NOVI ITALIJANSKI ZUNANJI MINISTER SPREJME SVOJE MESTO.

Pariz, 5. jul. Marki Della Torretta, ki se sedaj nahaja v Parizu, je brzojavil v Rim, da sprejme listnico zunanjega ministrstva in da se v kratkem povrne v Rim.

MINISTER DR. KUKOVEC V LJUBLJANI.

Danes se je pripeljal v Ljubljano načelnik JDS minister dr. Kukovec na sejo svoje stranke, kjer se je raz- pravljalo med drugim o potrditvi ljubljanskega župana. Takoj po seji se je odpravil dr. Kukovec v Celje.

Sklenjen račun.

Ukazano je bilo: razobesite zastave, prižgite luči, izjavljajte do onemoglosti, lejte in pijte na banketih. Samo navdušeni morate biti, zelo navdušeni!

Zunanji blesk na račun naših državnih blagajen.

Vse kar je bilo na prodaj, je sprejeto v službo vladajočih, K bogato založeni vladni mlzi je priselilo jedcev na lobitile. In ti so navdušeni. Zakaj bi tudi ne bili!

Vendar delavno ljudstvo v svojih rev- nih domovih preštevava svoje okrvavljene žulje in misli svoje. Delavno ljudstvo dela svoj obračun in izreka svojo obsodbo.

Resnice se ne zakrijejo z naročeno farso in če je tudi stala milijone ljudskega denarja.

Prihajajo vesti, da sklepajo demokrati o reorganizaciji svoje stranke, revidirajo svoj program in zbirajo besede, kako bi s pozitivno demagogijo obdržali svoje pozicije. Demokrati toraj sami priznavajo, da njihova dosedanja gesla ne drže.

Zastoj je trud demokratov. Dovolj so imeli prilike, da izvrše svoj program, ki se je pa izkazal kot prazna beseda, na katero ni polagati nobene vere. Zato naj demo- kratji ne prihajajo z novimi frazami. Naj- boljše bo, če se oficijelno proglašajo kot stranko bankrotov in brez sramu prizna- jo, da stranka principijelno predpostavlja korist posameznikov koristim splošnosti.

V svojem programu so se demokrati izrekli za narodno edinstvo, a so s svojim brezvestnim ravnanjem ubijali edinstvo jugoslovanskega naroda in z diktrano ustavo razbili harmonično državno delo vseh treh plemen. Izrekli so se za enako- pravnost vseh državljanov in proti ome- litvam državljanških pravic, a so se s svojo polkajdemokracijo postavili v boj proti vsaki politični svobodi in državljanški ena- kosti. V svojem programu stoji demokrati

na strani gospodarsko šibkejših, a so v vsakem slučaju zastopali kapitalistično ekspropriacijo dobrin delavnega in obenau revnega ljudstva. Izrekli so se za socializ- zacijo veleobrato, železnic, premoške- pov in vodnih sil, a so zagovarjali kapita- listične skupine, ki so še danes v polni po- sesti vsega gospodarstva. Kmetom so ob- ljubljali izvedbo agrarne reforme, a so jo prodali za politične koncesije, samo da te obdrže na vladi. Delavstvu so pripovedo- vali, da ga hočejo varovati »kapitalističnega izkoriščanja«, a so nanj poslali obznanje in reakcionarni kapitalistični sistem, ki ga ne pozna zgodovina. Objubljali so daleko- sčne socialne reforme, a je vse ostalo le pri besedi. Niso se upali zameriti tistim, ki imajo nekaj pod palcem, ker kdo bi po- tem financiral njihov tisk in organizacijo. Zagovarjali so načelo, da se zadrudištvo in sploh gospodarska podjetja izločijo iz strankarsko-političnih borb, a so uprvar-jali najostudnejše gonje proti zadrudnim organizacijam, samo da ubijejo nasprotnika.

Demokratski program je ostal le še kos papirja, ki je že zdavnaj zapadel po- zabljenosti. Čemu obujati spomine. Nad demokratsko stranko je sklenjen račun, ki ga ne spremeni noben nov program, no- bona nova potvorba resnice.

Konstituenta je končala svoje delo. Sprejeti je le še naredbo za nove poslans- ke volitve in izdati ukaz o razpustu usta- vovorne skupščine. Vse drugo naj ostane v izvršitev novi redni skupščini.

Demokrati in radikali, kot vladna sve- čina, naj pospešijo sprejetje volilnega za- kona. Popolnoma je odveč, če se pri tem demokrati pečajo tudi s svojim programom. Škoda za čas!

Ljudstvo hoče volitve! Ljudstvo hoče obračuna. Lepo se pa zahvaljuje za frazer- ske programe demokratov!

ČEŠKA NI PROTI KREDITU AVSTRIJE.

Praga, 5. jul. Praško časopisje ugotav- lja na podstavi novih poročev, da niso resnične na Dunaju razširjene vesti, da je češkoslovaška diplomacija na škodo Avstri- je delovala proti kreditni akciji zveze na- rodov.

OPUSTITEV SANKCIJ.

Pariz, 5. julija. (Izv.) Večina tu- kajšnjih listov se baxi z vpraša- njem opustitve sankcij proti Nem- čiji. Splošno mnenje je, da bi Francija privolila včasno opusti- tev sankcij, če bi Nemčija izpolnila svoje obveznosti ter v prvi vrsti pospešila razorožitev.

BELGIJSKI KRALJ NA POSETU V ANGLIJI.

Pariz, 5. jul. »Intransigent« izjavlja, da bo prihodni sestanek vrhovnega sveta kon- cem tega meseca v Parizu ali v Bruslju.

London, 5. jul. Angleški kralj je dal na čast belgijskemu kralju v buckinghamski palači banket, pri katerem je v svoji na- pitnici slavil angleško belgijske tovarstvo, ki brani načelo pravčnosti in svobode. Kralj Albert je poudarjal v svojem govoru, da imata Anglija in Belgija željo sodelova- ti pri zagotovitvi miru. Belgija zaupa, da bo Anglija zopet zastavila svoj meč, ako bi bila belgijska integriteta napadena.

ANGLEŠKO - JAPONSKA ZVEZA

Vašington 5. julija. (Izv.) Japonski poslanik je podal formalno izjavo, da angleško-japonska zveza ni nikakor naperjena proti Zjedinje- nim državam. Japonska politika stremi za tem, da se utrdijo doseda- nji dobri odnosi z Anglijo, prizadevala pa si bo opustiti vse korake, ki bi se zdeli, kot da so naperjeni proti Ameriki.

KRIZA V ŠPANSKI VLADI.

Madrid, 5. jul. (Izv.) Kabinet je podal svojo demisiijo, katere pa kralj ni sprejel, nasprotno je vladi izrazil svoje zaupanje.

OBNOVA RUSIJE.

Praga, 4. jul. (Izv.) Sovjetska vlada je pozvala češko-slovaške rudarje, da pridejo v Rusijo ter po- magajo pri obnovi produkcije pre- moga.

PRAVILNIK ZA IZVOZ KONJ.

Beograd, 5. julija. (Izv.) Generalna di- rekcija carin je odobrila pravilnik za izvoz konj, kateri pravilnik je izdelala posebna komisija. Glasom tega le izvoz konj prost in sicer do gotovega kontingenta. V tem smislu so izdana že tudi carinarnicam po- trebna navodila.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

5. julija.

Beograd: Valute: dolarji 36.70—37, francoski franki 299—301, lire 180—182, je- ft 56—57.25, marke 52.50—53.50, napoleon- dori 120—123.

Zagreb: Efekti: Banka za Primorje 730—750, Jadranska banka 1820—1850, Ju- goslovenska banka 535—540, Ljubljanska kreditna banka 810—830, Praštediona 6100—6150, Rječka pučka banka 420—429, Slo- venska eskomptna banka 620—630.

Zagreb: Devize: Dunaj 21.25—21.35, Berlin 206.50—207.25, Budimpešta 56.75—57, Italija izplačilo 733—734, ček 732, Loucou izplačilo 0—564, ček 0—566, Newyork ka- bel 150—150.50, ček 148—148.75, Pariz 1200—1204, Praga 204.25—204.50, Švica 2530—0, Valute: Dolarji 146—146.25, avster. krona 22.50—23.50, češkoslovaške kro- ne 206—207, franki 1070—1085, napoleon- dori 493—497, nemške marke 210—212, leji 223 do 227, lire 725—730.

Dunaj: Devize: Amsterdam 23.250—23.350, Zagreb 466—470, Berlin 965—971, Budimpešta 268—271, Bukarešta 1058.75 do 1068.50, London 2640—2660, Milan 3485 do 3505, Newyork 711—715, Pariz 5655 do 5695, Praga 960—966, Solija 685—695, Var- šava 48—50, Curih 11.900—11.950, Valute: Dolarji 706—710, bolgarski levi 675—785, marka 967150—973.50, funti 2620—2640, francoski franki 5645—5685, hol. goldinarji 23.150—23.250, lire 3472.50—3492.50, dinar- ji 1854—1874, poljske marke 50—52, rom. leji 1053.75—1063.75, švicarski franki 11.865 do 11.915, češkoslovaške kro- ne 962.50—988.50, madžarske kro- ne 269—272.

Curih: Devize: Berlin 8.05, Holandi- ja 195.10, Newyork 592, London 22.17, Pa- riz 47.60, Milan 29.10, Bruselj 47.30, Kodanj 100, Stockholm 129.25, Kristijanija 84.25, Madrid 76.50, Buenos Aires 178, Praga 8.10, Varšava 0.30, Zagreb 3.65, Budimpešta 2.20, Bukarešta 9, Dunaj 1, avstrijske kro- ne 0.90.

Vodja samostojnih kmetov javno postavljen na laž.

Prof. dr. Fran Kidrič in dr. Ivan Prijatelj sta prejela sledeče pismo, ki so jima ga poslali redni profesorji ljubljanske univerze:

»V seji ustavotvorne skupščine z dne 21. aprila t. l. je Vajin in naš kolega, poslanec g. dr. Vošniak med drugim navajal:

G. Simrak je juče spomenuo nešto drugo, a to je manifest t. zv. kulturnih radnikov slovenskih. I to je kazalo, da je taj manifest jedna slejna poluga autonomizma. Ja mislim, da imam ovdje taj manifest: ali, ja mislim, da je to loš argument za naš državo. Duševni oči ovega manifesta su dvojica bibliotekara bivše dvorske bečke biblioteke.

Zadnji pasus, ki ima Vaju v mislih, je napravil na Vaju in na druge vtis, da Vaju g. dr. Vošniak dolži, da sta podpisala zgoraj omenjeni manifest pod vplivom avstrijskantsva.

Radi tega, v konstituenti in med poslansko imuniteto iznesenega očitka sta Vidva, prej ko odgovorita g. dr. Vošniaku v javnosti, naprosila podpisane kolege, naj preiščemo, ali je v resnici avstrijskantsvo bilo motiv za to, da sta podpisala izjavo slovenskih kulturnih delavcev.

Brez ozira na to, kakšno stališče zavzema napram citirani izjavi vsak izmed nas, se Vajini prošnji nismo mogli odtegniti, in to tem manj, ker bi v slučaju, da bi bil učitek utemeljen, morali tudi mi izjaviti gotove posledice.

Radi tega smo stvar preiskali.

V formalnem pogledu najprej ugotavljamo, da sta Vidva dala po svoji zastopniški g. dr. Vošnjaku priliko, da pojasni svoje trditve, da pa g. dr. Vošniak na Vajin poziv ni dal nobenega odgovora.

V materijelnem pogledu pa po dovršeni preiskavi in na podlagi v nji iznesenih evidentnih protidokazov konstatiramo:

1. Da je trditev g. dr. Vošniaka, da sta Vidva duševna očeta omenjenega manifesta, neutemeljena in neresnična.

2. Da je istotako neutemeljena in neresnična trditev g. dr. Vošnjaka o motivih, iz katerih sta Vidva podpisala manifest.

3. Da je g. dr. Vošnjak s tem, da je g. prof. dr. Prijatelja obdolžil avstrijskantsva, vedoma govoril neresnico, kar je ravno njemu moralo biti znano, da je g. prof. dr. Prijatelj s tem kar je kot bibliotekar bivše dunajske dvorske biblioteke storil v prid Jugoslovenov, izpostavil sebe največjim nevarnostim.

Vsled tega izjavljamo, da za nas ne obstaja najmanjši povod k dvomu o Vajini lojalnosti napram naši kraljevini.

Poroklašamo Vaju da moreta to našo ugotovitev in izjavo porabiti v javnosti.

Ljubljana, dne 10. junija 1921.

Dr. Fr. Grivec. I. r. — Hinterlechner I. r. — Krpač I. r. — Nachtigal I. r. — Dr. Jos. Srebrnič I. r. — Fr. Ušeničnik I. r. — Žolger I. r. — Dr. Vidmar I. r. — Dolenc I. r. — Hadži I. r. — Jesenko I. r. — Dr. Kušelj I. r. — Dr. J. Plečnik I. r. — Samec I. r. — Dr. A. Šerko I. r. — Zupančič I. r. — Ramovš I. r. — Elter I. r. — Hauptmann I. r. — Krek I. r. — Lapanje I. r. — Plemelj I. r. — Skumovč I. r. — A. Ušeničnik I. r. — A. Gavazzi I. r. — Pitamic I. r.

K tej izjavi so opazke skoraj nepotrebne. Naša najvišja kulturna instanca je dala vrhovnemu »samostojnemu kmetu« tako moralno zaupanje, da se nam zdi skoro nemogoče, da bi mu jo nagradil g. Pašič s poslaniškim mestom.

In tako so vsi ti prosluli »državotvorni« elementi. Brizga okrog sebe blato, laže obrekuje, ko je pa enkrat nekemu dovoli ter zagradi takega »moža« za ušesa, pa zcvilili ali pa — kakor je storil to dr. B. Vošniak — stisne rep med noge in beži za vogal.

Prav primerno in res potrebno je bilo, da so se oglašili enkrat pravi možje, ki jim tudi vse zavijanje državorcev ne bo moglo natovoriti na hrbet prevratnih nagonov. S to izjavo je razkrinkana vsa smrdljiva golota ljudi, ki nosijo državni ščit samo zato, da skrivajo zanj svoje lumparije. Drugo pa pove izjava sama. Bomba, ki jo je vrigel dr. Vošnjak pod zaščito imunitete proti dr. Prijatelju in dr. Kidriču, je viletela strahovito nazaj in je v resnici šele sedaj eksplodirala.

V našem političnem življenju je dobro, če se včasih postavijo na stvarni oder taka dejanja. Druga stvar državotvorcev itak ne zadene pod kožo.

Potrditev ljubljanskega župana.

Odličen slovenski pravnik nam piše: Javnost se po nepotrebnem razburja radi nepotrditve g. Peska za ljubljanskega župana, kajti vzroka za nepotrditev ni. Zgražati se pa moramo radi zavlačevanja potrditve. Prepričan sem, da se vlada v Beogradu in če je še tako pristranska, ne more in ne bo upala odkloniti potrditve pravilno izvoljenega župana prestolnice Slovenije, kajti to bi bil udarec v obraz celi Sloveniji in ne same stranki narodnih socijalistov. G. Pesek je izvoljen z absolutnim številom glasov in če odštejemo komunistične glasove, je izvoljen z relativno večino, kar zadostuje za ožjo volitev.

Če pravi »Jutro«, da vprašanje »moralne kvalitete« naslednika Hribarja in Tavčarja ne spada v politiko, ima prav, kajti če se začne debata o moralni kvaliteti raznih ministrov in poverjenikov, bi bila zelo dolga in za mnoge gospode zelo neprijetna. Pojem »moralne kvalitete« je za politične stranke velik in vsaka stranka ga tolmači po svoje. Prokletstvo naše politike pa je, da se pod krinko »moralne kvalitete« blati naše najboljše, ker pripadajo — nasprotni stranki. Kjer zmanjka stvarnih in načelnih razlogov, začne prevladovati strankarska strast, tam se začne terorizem in blatenje, terorizem v imenu »načel« in blatenje v imenu »moralne kvalitete«.

Spominjam se, da je »Jugoslavija« parkrat že pisala, da so demokrati obljubljali g. Pesku velike svote denarja in odlična častna mesta, če jim prepusti dnevnik »Jugoslavija«, a on se jim ni hotel ugnjati. Nikjer pa še nisem čital v nobenem demokratskem časopisu, da to ni res, niti v veliki polemiki za časa občinskih volitev si niti »Slov. Narod« niti »Jutro« nista upala tega dementirati. Zame — ne le kot pravnika temveč tudi kot poštenega človeka — je to jasen dokaz. Če bi se g. Pesek udinjal demokratom, bi danes ne govorili oziroma pisali o njegovi »moralni kvaliteti«.

Isti slučaj kot v Ptuju z g. Lozinškom! Pred volitvami so ga vabili demokrati naj kandidira na njihovi listi, ker pa je to odklonil ter kandidiral na socijalno demokratski listi so zagnali hrup o njegovi »moralni kvaliteti«, češ da je zarzren nemškutar itd.

Ali sta g. Pesek in Lozinšek res spremenila svoji »moralni kvalitete«? Ne, ostala sta kakor sta bila, le demokrati so spremenili o njima svoje »moralno mišljenje«. Grozdeje je naenkrat postalo — kisló.

»Moralna kvaliteta« g. Peska torej ne more biti vzrok, da ga krona ne potrdi za župana. Bosa je ta, da bo imenovan g. dr. Zarnik za komisarja. Če sedaj krona ne potrdi izvoljenega župana g. Peska, še ne sme imenovati komisarja, temveč se mora vršiti še enkrat volitev župana. Prepričan sem, da bo zopet izvoljen g. Pesek. Če ga v drugi krona ne bi potrdila bi vlada imela pravico imenovati komisarja, nikakor pa ne g. dr. Zarnika, ker on kot magistratni uradnik sploh ne more postati komisar.

Zakaj gre potem demokratom? Pridobiti hočejo časa, pridobiti časa, da »zatušajo« na magistratu, kar so zakrivali Giavuo pa je, da otežkočeno delovanje novemu občinskemu svetu in zlasti županu g. Pesku. I. t. m. je potekel mestni proračun, kako gospodari magistrat brez dobrega proračuna?

Če bi občinski svet redno posloval, bi marsikaj dosegel in novi župan g. Pesek bi lahko pokazal na uspehe. Teh mu pa ne privoščijo demokrati in zato zavlačujejo njegovo potrditev ter s tem redno poslovanje občinskega sveta. Potrditev župana ni je zadeva g. Peska in narodno socijalistične stranke temveč je zadeva cele Ljubljane, kajti vsa Ljubljana bo trpela, če se ne bo redno gospodarilo na magistratu. Baš s tem, da demokrati zavlačujejo potrditev župana in redno delovanje občinskega sveta, dokazujejo, da jim ni prav nič mar za Ljubljano. Mislijo si pač: če ni naša, naj pa trpi. S tem so doprinesli dokaz, da so škodljivci Ljubljane, baš taki, kakor sta bila svojčas dr. Sušteršič

in dr. Lampe, ki sta davila Ljubljano, kjer in kolikor sta le mogla. S takim postopanjem si pa demokrati ne bodo pridobili simpatij ljubljancev. Star Ljubljancev.

Praško pismo.

Praga, 1. julija 1921.

Te dni se je vršila tu delavska olimpijada: prireditve delavskih telovadnih društev, pri katerih so nastopala tudi nemška delavska telovadna društva iz republike, odposlanstva delavskih telovadnih društev iz Nemčije, iz Francije, Anglije, Belgije, Švice, Jugoslavije, Ukrajine, s Finskega in Avstrije. Delavske olimpijade so se dalje udeležili češki kolonisti iz Amerike, iz Nemčije, iz Švice, iz Belgije in iz Dunaja. Prireditve se je delila pravzaprav na dva tabora: proti prvotno zamišljeni delavski olimpijadi socijalno demokratične stranke so napravili komunisti svojo posebno prireditve, ki se je kljub kratkemu času za pripravo prav dobro obnesla. Vendar pa komunistična prireditve ni dosegla tege, kar je hotela, namreč izoliranje in fiasko prireditve socijalno demokratične stranke. Nasprotno, komunistična prireditve je zopet pomogla do spoznanja, da stoji češko delavsko ljudstvo na pozitivnem programu. Kajti tudi glede impozantnih delavskih množic komunističnega tabora se ne more reči, da bi vzbujale v meščanstvu kako nesigurnost, pač pa so se tudi te vrste, vsled njih discipliniranosti lahko smatrale za resne stražnike ljudskih interesov. Delavska olimpijada socijalno demokratičnega tabora je na Staromesnem trgu izzvenela v močeno manifestacijo za prezidenta Masaryka, kateremu se je poslal pozdravni telegram s strani vse internacionalne, zbrane na delavski olimpijadi.

Delavska olimpijada je bil dogodek tedna.

V notranji politiki je zaznamovati kot važen in pomemben dogodek posvetovanje moravskih politikov v svrhu ustanovitve moravskega »Kola«, ki bi imel namen delati proti praškemu kulturnemu in gospodarskemu centralizmu, katerega težko čutijo Morava, Šlezija in Slovaška. V »Tribuni« so se izrekli zastopniki vseh strank razum demokratov za ustanovitve »Kola«. Eni vsled tega, češ, da Praga Moravo in Šlezijo vedoma ignorira. Agrarni Hrejsa je izjavil, da je separatistično združenje moravskih parlamentarcev, posledica nepoznanja moravskih razmer in praških centralnih uradih in posledica nastavljenia specijelno čeških uradnikov v teh in situacijah. Za moravsko »Kolo« se so izrekli tudi socijalni demokrati in češkoslovaški narodni socijalisti, kojih zastopnik z Moravskega, poslanec Pelikan, je izjavil sledeče: »Kot poslanec z Morave čutim zelo težko nesrečne vplive našega centralizma, ki je čimdalje težji in topejši. Centralizem čutimo močno tudi v kulturnih zadevah, Slovaška se da kulturno zelo težko vladati iz Prage. Tu morajo pomoči v prvi vrsti moravska kulturna središča: Brno, Olomuc, Ostrava.« Za »Kolo« se je izjavil tudi komunist poslanec Merta.

Važno je kaj k tej stvari pravi policijski organ češkoslovaške vlade »Prager Presse«. Ta piše v večerni izdaji z dne 1. julija:

»Moravski separatizem se pojav, ki ima mnogo podobnosti s stremiljenji v drugih deželah, ki so se že stoletja demokratično vladale.« »Dokler je obstojal tlak dunajskega centralizma, se je kazalo češko ljudstvo kot v sili skovana enota, v trenutku pa, ko je ta tlak prenehal, so pa morale tudi plemenske posebnosti postati proste in iskati udejstvovanja. V toliko bi bila ta separatistična gibanja, ki imajo v socijalnih, gospodarskih in krajevnih posebnosti svoj temelj, zorava reakcija proti prevelikemu centralizmu. Pri nas se pa ta gibanja ne upoštevajo tako, kakoršna so.« »Prager Presse« izvaja nate dalje, da se sovražniki republike motijo če mislijo, da se dajo te separatistične težnje pridobiti za njihove cilje oziroma, da bodo separatistična gibanja njihovo protidrjavno delovanje podpirala. Prav isto velja tudi glede slovaškega separatizma. V teh računih se bodo sovražniki države motili.« »Prager Presse« nadaljuje: »To (separatistično gibanje) so notranje češke zadeve, ki za one politične namene niso uporabljive.« Zdi se mi, da dajo izjave »Prager Presse« in moravskih politikov misliti.

Beleške.

Kaj bo danes v »Slov. Narodu«?

»Prejeli smo izjavo vseučiliških profesorjev k aferi dr. Vošniak — dr. Prijatelj in dr. Kidrič. Kakor

smo že opetovano izjavili, člankov in notic, ki so že izšle v drugih listih, principijelo ne moremo prinašati radi poptate prostora. Zato smo morali opustiti tudi priobčitev te izjave iz gori navedenega vzroka.«

Gospodarstvo.

NAŠ IZVOZ IN UVOZ.

I.

V ljubljanskem dnevniku smo čitali pred kratkim vest, da celo Avstriji že vračajo transporte mesa iz Jugoslavije, ker ga dobivajo iz raznih sosednih držav dosti ceneje. — V poročilu z ljubljanskega trga pa čitamo, da je tam mesa v izobilju, ki se kvari. Dalje pravi: »Izvoz živine in mesa se je močno zaježil, ker so na inozemskih trgih cene nižje kot naše. Zopet dokaz, da so cene živine pri nas neprimerne, ki so zdrav razvoj našega izvoza na mah otežkočile in domačemu trgu silno škodovale.« — Še pred malo tedni smo čitali v istem listu silno ropotanje proti tedaj le neznatnemu izvozu živine, češ, ta izvoz (I) je kriv, da so doma cene tako visoke in da prihaja mesa premalo na trg.

Poznavalci naše izvozne trgovine so se čudili toliki nevednosti in se ball, da izgubimo še tisto malo kupcev, ki jih doslej še nismo spodili z vrtozlogo beogradsko trgovsko in carinsko politiko.

Naravne posledice so že tu. Konkurenca sosednih držav, Amerike in celo daljne Mandžurije grozi popolnoma uničiti izvoz iz Jugoslavije. Trdimo celo, da bi bila moka iz ameriškega ali mandžurskega žita v Ljubljani cenejša nego naša domača. Žato je le naravno, da kupujejo pasivne države žito, živino itd, kolikor le mogoče drugod, pri nas pa le v neznatni meri in še temu bo kmalu konec. In to bo čisto naravna posledica naše nestalne, domišljave izvozne in carinske politike, ki je odbijala tuje kupce in jim prizadevala vsak hip toliko neprilike, škode, sitnosti in težav, da komaj čakajo trenutka, ko bodo lahko pokazali Jugoslaviji hrbet.

Najboljši beogradski dnevnik »Trgovinski Glasnik« je že pred dvema mesecema svaril pred vrtozlogo in brezsmotreno trgovinsko in carinsko politiko in dejal: »za Boga svetega, saj nismo mi sami, ki imamo blago za izvoz: tuji kupci se obrnejo drugam in potem jih ne bo lahko zopet pridobiti.«

Zemljoradnik dr. Stajič je bil prvi, ki je spravil z ostro interpelacijo ta vrašanja v narodno skupščino; zemljoradniki so potem v raznih govorih brali levite demokratom in radikalcem. »Trgovinski Glasnik« od 14. junija piše o tej razpravi v skupščini tako-le:

»To je bilo prvič, da se je v skupščini energično in resno protestiralo proti slabi trgovinski politiki, ki jo vodi ministristvo trgovine od oslobenjenja pa do danes — proti politiki izvoznice, kompenzacijski, monopoliziraju, visokih carin, kontingentovanju in zabran, ki so se neoprestano menjavale v politiki izvozne trgovine; proti politiki, ki je prinesla tolike škode pridelovalcem, trgovcem in državi.

»Ako bi se bilo po kaki sreči našlo že prei ljudi, ki bi bili energično protestirali proti pogrešeni in škodljivi trgovinski politiki, bile bi prihranjene mnoge stotine milijonov (ali čujete gospodje bivši trgovinski ministri?) narodne imovine. Če bi bili v razpuščeni skupščini taki ljudje, ne bi bilo mogoče, da bi brez kazni pozvani in nepozvani delali tako škodljive eksperimente z narodno imovino.«

»Ta slaba politika nam ni prinesla škode le v preteklosti, marveč tudi za dolgo časa naprej, ker je od našega trga spodila mnoge dobre kupce, katerih dolgo, dolgo časa ne bomo mogli več pridobiti.«

»Na mednarodnem trgu je nastala že taka tekma, da naša izvozna trgovina ni več v stanju, vzdržati pod takimi pogoji konkurenco drugih dežel. Radi tega je dolžnost vlade in vseh političnih strank, da dajo izvozni trgovini popolno svobodo in odvrčajo vse neprilike, ki jo ovirajo. Bilo bi zares greh proti državi, ako bi se po tako dragih izkušnjah še dalje obdržale razmere, ki danes našo izvozno trgovino uničujejo.«

Tako ugledni beograjski dnevnik, Ali ni povedal dovolj bridkih resnic na rovaš radikalnih in demokratskih ministrov? Dolži jih, da so

povzročili državi in narodu škodo, ki rre v stotine milijonov, in grozi, da nas bo tepla še desetletja! Ali je mogoča še hujša obsodba?

V kratkem bomo nekoliko natančneje razpravljali o dosedanem načinu našega uvoza in izvoza, o vzrokih usodepolne pasivne bilance naše zunanje trgovine in o — kriyčih teža zla. Jaz trdim in bom v prihodnjih razpravljanjih tudi dokazal, da nas pelje tako gospodarstvo v milijonske škode. A. G.

*

+ Uredba o državni trošarini na žganje. Na podstavi finančnega zakona za leto 1920-21 veljavni predpisi o državni trošarini na žganje so se v nekaterih točkah z »Uredbo o državni trošarini na žganje« z dne 17. junija 1921, ki izide tudi v Uradnem listu, bistveno spremenili. Po tej uredbi, ki je stopila v moč z dnevom razglasitve v »Službenih novinah«, to je 22. junija 1921, se pobira na žganje državna trošarina v pokrajinah, kjer se je pobirala doslej. Za hektolitersko stopnjo po 20 dinarjev. Izjemoma pa se dovoljuje do konca maja 1922 onim, ki kuhajo v državi žganje iz lastnega proizvoda, 25% popusta od hektoliterske stopnje. Doba zatrosarine prosto kuhanje žganje za lastno porabo se je izdatno povečala številčno (potožila). Za odmero te dobe je merodajna prostornina žgalnega kotla 40 litrov, dočim je ta doslej znašala 80 litrov. Spremenila so se tudi določila glede števila družinskih članov, od katerega zavisí čas za trošarine prosto kuhanje žganja. Uredba priznava trošarine prosto kuhanje žganja iz lastnih proizvodov za lastno osebno porabo tudi onim osebam, ki točijo ali prodajajo alkoholne točvine (žganje, špirit, vino, pivo) na debelo in na drobno, to je osebam, ki doslej niso uživale te ugodnosti. Drugi dosedanji predpisi so ostali neizpremenjeni.

+ Nakup sena. Komanda Dravske divizijske oblasti potrebuje za Ljubljano 1.000.000 kg, za Maribor 980.000 kg, za Celje 30.000 kg, za Slovensko Bistrico 30.000 kg, za Ptuj 50.000 kg sena, ki mora biti od sladkih trav, nove košnje, suhe užitno in zdravo. Seno mora biti prešane v balah od 50 do 60 kg teže. Oddaja blaga se vrši do konca oktobra 1921 v intendanturam skladišča, oziroma v vojaške tenjake Skladišča imajo železniške žele. Prejem ponudb in izključevanje pogodb se vrši predpoludne in to: 15. julija pri divizijski intendanturi v Ljubljani, 15. julija pri komandantu mesta v Ptuju, 18. julija pri komandantu mesta v Mariboru, 19. julija pri komandantu Voinog okruga v Celju in 20. julija pri komandantu mesta v Slovenski Bistrici. Ponudbe se sprejemajo od manjših producentov in kmetiških zadrug od 5000 kg naprej, od vseh drugih interesentov od 10.000 kg.

+ Tvorilnica kovinskih predmetov »Cinul« v Cenu se je na novo razširila. Tvorilnica, ki je dosedaj izdelovala kovinske predmete iz litin, kakor nože, vilice itd., je dobila novo lastnvalni zavodsko napravo za ponikljanje, pokabrenje in pomečenje starih in novih predmetov.

+ Tovarna za dušik d. d. Ruše. Vsled sklepa 4. rednega občnega Tovarne za dušik d. d. Ruše se, počenši z dnem 27. junija t. l., plačuje kupn št. 4 za leto 1920 s tridesetimi SHS kronami pri likvidaturi Niederösterreichische Escompte - Gesellschaft na Dunaju, I., Am Hof 2 in pri Kreditnem zavodu za trgovino in industrijo v Ljubljani.

+ Podaljšanje roka za vzorce potniškov iz inozemstva. Generalna direkcija carin naznana, da se rok iz št. 78 carinskega zakona za uvoz vzorcev, katere prinašajo trgovski potniki iz inozemstva, podajša od treh do šest mesecev. Od trskega carinca potnika se bo ob uvozu zahtevala lexilimacija, da potuje in blagovne vzorce uvažava v svrhu zbiranja naročil.

+ Modni teden na Dunaju. Tretjič vabi dunajska modna industrija tuzemstvo na Dunaj, da si ogleda jesenske in zimске novosti v vseh vrstah ženskih oblačil. Fa modni teden bo trajal od 28. julija do 6. avgusta za engrosiste in od 4. do 11. septembra za male trgovce. Natančneje informacije daje poslovilnica Dunaj I, Stubenring 8, kjer se nahaja tudi katalog vseh naslovov udeleženihi firm.

+ Paketni promet z Dalmacijo. Tudi za paketni promet so se te dni otvorili naslednji poštni uradi v Dalmaciji: Babino polje, Grablje, Hvar, Jelsa, Kistanje, Knin, Kaniža, Kosovo, Korčula, Krušica, Sečevica, Mari, Novalja, Obrovac, Ohlaj, Paz, Prevlje, Rab, Siračevci, Sivarič, Smokvica, Starigrad, Sućuraj, Unešić. Vela luka, Vls, Vrbovska in Zrnovo.

Dnevne vesti.

— Svarilo in prošnja. Po Ljubljani razširjajo o meni gotovi ljudje neresnične govorice, da sem bil zaprt itd. in da radi tega ne morem biti potrjen za župana. Svarim vsakogar, da ne razširja takih obrekovanih ter prosim vse pošteno dobro misleče, da mi naznanijo obrekovalce in navedejo priče, da vložim proti takim zahrbtnim obrekovalcem tožbo. — Anton Pesek.

— P. n. naročnike vlijudno opozarjamo, da smo danes vsem priložili položnice v svrhu poravnave oz. obnovitve naročnine. Oni, ki imajo naročnino že za delj časa predplačano, naj porabijo položnice za prihodnjic. Vlijudno prosimo, da s plačilom nihče ne zaostane, ker smo sicer primorani, list brezpogojno ustavit. Vse cenj. naročnike prosimo, da ostanajo našemu listu zvesti, list bo v svojih novih prostorih postal obširnejši in mnogo zanimivejši kot je bil doslej in bo nudil vsakemu naročniku vse, kar naj moderen list nudi. Priložene letake pa prosimo, da vsak odda svojemu znancu in prijatelju, da jih čitajo tudi oni!

— Razprodajam in zaupnikom: Danes poštemo vsem večje število letakov »Nostradamus« in Vabila na naročbo. Prosimo, da jih povsod kakor doslej razdelite med vse cenj. občinstvo, ki poseča njih lokal.

— Pozor na stanovanjsko narodno! Nišnji posestniki so začeli že s 1. julijem povšečati najemnine po novi stanovanjski naredbi, ki je samo načrt. Opozarjamo prizadete, da stopi naredba v veljavo šele z razglasitvijo v Uradnem Listu in z veljavo dneva, ki se tam določa. V »Službenih novinah« je naredba že izšla, te dni izide tudi v Uradnem Listu s komentarjem.

— Vpeljava izletniškega vlaka na progi Celje - Velenje. Od 10. t. m. dalje bode vozil na progi Celje - Velenje ob nedeljah in praznikih izletniški vlak, z odhodom iz Celja ob 4.08 uri in prihodom v Velenje ob 5.50 uri. Ta vlak ima v Velenju priključek na mešanji proti Slovenjgradcu.

— Inženjerska podoficirska šola v Zagrebu. Meseca septembra bo sprejeto od 150 mladencev v starosti od 17. do 21. leta v imenovano šolo. Več je razvidno iz razgleda, ki je na ogled v mestnem vojaškem uradu in na deski mestnega magistrata.

— Velika nesreča na vojaškem vežbališču v Zagrebu 3. t. m. se je zgodila na zagrebškem vojaškem vežbališču v Ormošču velika nesreča. Trije mladi fantje so našli na vežbališču mino in polni radosti radi najdbe so sklenili, da jo odprejo in pregledajo vsebino. Pri tem so pa tako močno udarjali po mini, da je ta s strahovitim pokom eksplodirala. — Dva izmed fantov sta bila na mestu mrtva, tretji pa je dobil smrtne poškodbe na glavi.

— Veliko tatvino lesa so odkrili na skladišču veletrgovine z lesom Lud. Lazarja v Boštanju. Tatove so orožniki že izsledili.

— Cerkveno perilo so ukradli neznanj tatovi iz omare zakristije cerkve v Orupljem. Odnegli so tri srajce in eno zelezno zagrnialo za spovednico.

— Cenjene člane I. splošnega društva jug. upokojencev, kateri še niso prejeli društvenega lista »Upokojencev« ter upokojene in še aktivne tovariše, ki mislijo pristopiti k društvu, prosimo, da nam to naznanijo, da jim takoj pošljemo list. Obenem prosimo, da se nam oprostijo, ker je zaradi prostora izostalo veliko poročil, katera prinesemo v prihodnji številki. Člane opozarjamo, da naj na priloženem čeku nad »Položnica« zapišejo svojo člansko številko. Načelstvo.

— Poziv zobotehnikom: Društvo zobotehnikov prosj gospode kolege iz cele Slovenije, brez ozira na narodnost in brez ozira na to, ali so včlanjeni ali ne, da pošljejo svoje natančne naslove na tačasnega predsednika: Drago Kos, Ljubljana, Sv. Petra cesta 27. Ker je zadeva za vsakega kolega velike važnosti, se prosj naslov takoj poslati. Odbor.

— Za ljubljanski veliki semenj je dovolilo finančno ministrtvo 600.000 K podpore.

— Osebnosti. Za nadzornika srednjih šol sta imenovana dr. Leopold Poljanec, profesor na državni gimnaziji v Mariboru in Jos. Wester, ravnatelj drž. realne gimnazije v Novem mestu. — Dr. Bogdan Žužek, podravnatelj okrajne bolniške blagajne v Ljubljani, je imenovan za upravitelja začasne delavske zavarovalnice zoper nezgode v Ljubljani. — Pravni praktikant dr. Jos. Godnič je imenovan za avskultanta. — Vladni konceptist Ant. Kosj pri okraj. glavarstvu v Murski Soboti je prestopil v službo pri dalmatinski pokrajinski vladi v Splitu.

— Iz sodnih zaporov v Kranju sta pobjenila Fr. Svobljak in Fr. Skodlar. Nedavno je istotem pobjenil roparski morilec Župan, ki se skriva nekje v Avstriji. Zakaj ne izroče takih tičev takoj v ljubljanske zapore?

— Iz Mačkovec v Prekmurju smo dobili pritožbe, da se ondodni orožniški narednik družji samo z nemurji in madžari, ki kujejo spletke proti Slovanom in državo. Potem se ne smemo čuditi, da

je prekmursko ljudstvo tako hladno za Jugoslavijo.

Razpis za vpisovanje v šolo strežnic pri srbskem rdečem križu. Pogoji so sledeči: 1. Da ima kandidatinja najmanj štiri razrede gimnazije ali temu odgovarjajočo šolsko izobrazbo. 2. Da je zdrava in čvrsta. Pregled bodo izvršile zdravnice, ki jih določi odbor. 3. Da ni mlajša od 18 let in ne starejša od 30 let; če pa ima več šolske izobrazbe pa tudi do 35. leta starosti. 4. Da položi sprejemni izpit iz pisanih sestavov. Kandidatkinje morajo biti neomane ali vdove brez otrok, kakor tudi one vdove, katerih otroci so preskrbljeni. V prošnji je navesti, kje so bile do sedaj uslužbene in priložiti morajo mravstveno izpričevalo iz domovne občine ali zavoda, kjer so bile do sedaj zaposlene. Rok za vlaganje prošnje je do 10. julija t. l. Sprejme se 30 pripravnic. V internatu bodo preskrbljene s stanovanjem, hrano in pranjem perila, a po 2 mesecih dobe uniformo, obutev in mesečno doklado 100 K. v prvem letu. Šola traja 3 leta. Prošnje naj se pošiljajo na odbor šole za bojn. strežnice društva srbskega rdečega križa, Beograd, Simina ul. 21. Ministrstvo za narodno zdravje zagotavlja s svojim aktom od 1. junija t. l. H. št. 18.094 pripravnicam, ki dovrše šolo, stalno službo, ki se bo regulirala s posebno uredbo glede plače in doklad kakor ostalim uradnikom, kakor tudi pravico do pokojnine.

Ljubljana.

— Akademski dom. Po dolgem trpinčenju akademske omladine za grajskimi zidovi se je posrečilo akademskemu kolegiju rešiti akad. omladino iz te neznosne bede. Včeraj je kupil kolegij hotel »Triglav«, ki se bo v najkrajšem času spremenil v lep in prostoren dom ljubljanske akademske omladine.

— Česká obec v Ljubljani požádá ve středu dne 6. t. m. v 8. hod. večer v národní domě členskou shuyi. Va programu referát o schuzi v Osjeku.

— Tatvina v ljubljanski bolnici. Dne 26. m. m. je obiskala blagajničarka tvrdke Knez na Gosposvetski cesti svojega zaročenca Jožefa Kunej v ljubljanski bolnici. Šla sta na sprehod na vrt, pred odhodom pa se shranila Kunejeva pod blazino bolniške postelje svojo ročno torbico. V sobi ni bilo nobenega drugega bolnika. Ko sta se vrnila, torbice ni bilo več. Osumili so nekoga bolnika sosedne sobe, ker so za videli, da se je v odsotnosti šetalcev vspejal na okno. Osumljenec prizna, da se vspejal na okno, toda vzel je le eno cigareto. Tatvino torbice, v kateri je bilo okroglo 1000 kron, pa odločno zanika.

— Vino pod posteljo. Kantierka O. v Ljubljani je že dalj časa opažala, da ji krade nekdo vino. Dne 13. aprila je naletele na svojo uslužbenko Mar. Bizilovo, ki je bila popolnoma pijana in je vpijajla tudi 17mesečno dete, tako, da so jo jedva pomirili. Šla je v njeno spalnico in našla pod posteljo lonec, v katerem je bilo okroglo 6 litrov vina, v postelji pa buteljko belega vina. Obtoženka, katero so aretirali, prizna tatvino 6 litrov vina in buteljko, odločno pa zanika prejšnje tatvine vina in likerjev, češ, da je vse to ona kupila za svoje fante v gostilni pri K. Obsojena je bila na 5 tednov težke ječe.

— Neprevidni kolezarji. V zadnjem času se opaža in to na jako prometnih mestih veliko neprevidnih kolezarjev, ki ogrožajo pasnte in sebe. Večkrat pa so kolezarji tudi preveč hudomušni. — Tako so trije mladi santje Betri, Volčanšek in Butina v-III na cesti k Sv. Križu vstrice čez celo cesto in napravili z rokami več. — Došli so hčerko posestnika in gostilničarja Marjlo Podobnik pod Ježami, katero so hoteli iznenaditi in jo prehiteti pod verigo. Pri tem so jo podrli na tla in lahko poškodovali.

— Tatvina v Hribarjevi tovarni. Včeraj se je vršila pred senatom doz. sodišča obravnava radi tatvin, ki so se izvršile v omenjeni tovarni pletenin. Obtožena sta bila že 20letna tovarniška delavca L. K. in pa izučeni sobni slikar N. U., ki je bil v zadnjem času kot skladiščnik uslužben v tovarni. Obtoženka prizna, da je začela kradti po malem iz gole bede in lakote, osobito ker ji je njena svakinja odgovadala hrano. Rekla je namreč, da jo za 200 K na teden ne more imeti pri sebi, več pa o obtoženka ni zaslužila. Njen soobtoženec pa je tatvino, vkljub vsem dokazom po pričah in prigovarjanju, do konca vstra'no tajil in trdil, da je prodajal le pokvarjeno blago in to z izrečnim dovoljenjem ge. Hribarjeve. — Tovarna je oškodovana, kolikor se pač more dognati, za okroglo 4 tisoč kron. Obtoženki je ga. Hribarjeva vso oškodovano odpustila. Obsojena sta bila L. K. na 14 dni navadne ječe, N. U. pa na 5 tednov težkega zopora vstevši mu v kaznen preiskovalni zapor.

— Velika poneverba. Konjski mešetar, 35letni Janez Bizjan, je poneverti branjevk Mariji Čermelj v Kolodvorski ulici 18 svoto 1622 lir v kronski vrednosti približno 11.954 K. Dne 30. m. m. je neznanu kam pobegnil.

— Nasilen soprog. Med zakonskim preprirom je vrgel 43letni ženi delavca v barakah pri Ljubljani njen mož v glavo likalnik in jo težko nevarno poškodoval. Žena leži v bolnici.

— Krajevna organizacija NSS za Dvorski okraj vabi na sejo, katera se vrši danes v sredo, ob 6. zvečer v restavraciji pri »Zlatorogu« v Gosposki ulici.

— Pri kohanju v koležih je ukradel neznanec Jakubu Seher iz Streliške ulice listnico, v kateri je bilo 300 K, legitimacija državne železnice in več članskih izkaznic ljubljanskih društev.

— Ukradeno kolo. Zid, mojstru in gostilničarju Francu Živic na Rimski cesti 17 je bilo ukradeno kolo »Styria« vredno 2000 K.

— Našel se je mlad svetlorjav lovski pes (psica). Dobl se ga Lininger, Rimska cesta 6.

— »Kolo jugoslovanskih sester« v Ljubljani in »Splošno slovensko žensko društvo« sta darovali penzijskemu fondu Udruženja jugoslovanskih igralcev po 400 kron namesto vencev za spomenika Borštnika in Verovška.

Celje.

Zaprisega celjskega župana se def. izvrši v soboto 9. t. m. v prvi seji obč. sveta.

Občinske volitve v občini Celje — okolica so od vlade potrjene in se v kratkem vrši volitev župana. Saj je že tudi čas!

Predsednikom društva Nar. godbe je bil na zadnjem občnem zboru izvoljen g. Ciril Pregelj.

Osebnosti. V Pirotu je premeščen g. major Orel od celj. pešpolka.

Celjska drž. realna gimnazija. Na tem zavodu je bilo koncem šolskega leta 336 učencev, med temi 31 deklic. Odlično sposobnih je 33, nesposobnih 64, t. j. 10%, ponevjalnih izpitov 54. V primeri s I. semestrom je uspeh v II. semestru mnogo ugodnejši. — Zrelostni izpiti so se pričeli v ponedeljek 4. t. m. pod predsedstvom predsednika višjega šolskega sveta dr. Stanka Bevka. — Pripuščenihi je k ustmenem izpitu 27 kandidatov. — Sprejemni izpiti za I. razred so se vršili 1. t. m. Priglasilo se je 48 učencev, od katerih so bili 4 odklonjeni. — V jesenskem roku bodo sprejemni izpiti za I. razred 13. septembra ob 8. uri dopoldne. Šolsko leto 1921/22 se prične 14. septembra.

Poskusen samonar. Z brtvičjo si je prerezal vrat in se težko ranil v svojem stanovanju v ASkerčevji ulici 64letni preposelni dninar Josip Župančič vsled obupa nad svojim stanjem. Spravil so ga v bolnico.

Običajni Ciril - Metodov kres se je začel v ponedeljek na predvečer Cirila in Metoda na Starem gradu. Sodelovalo je Celjsko pevsko društvo in železniška godba. Zbralo se je mnogo občinstva na Starem gradu in so se mnogi spominjali preteklih časov, ko so celjski nemurji na kresni večer vedno pripravili napade na od kresa z grada se vračajoče Slovence.

Veliko Ciril in Metodovo slavnost v vel. dvorani Narodnega doma v Celju priredi ženska podružnica CMD v soboto 9. t. m. ob 20. uri zvečer.

KONGRES »UDRUŽENJA GLED. IGRALCEV.

Ko so tekom ponedeljka došli na kongres »Udruženja« tudi člani beogradskega in sarajevskega gledišča, se je včeraj ob 10. dop. v veliki dvorani »Nar. doma« pričelo zborovanje navzočih delegatov.

Zborovanje je otvoril predsednik ljublj. pododbora g. Danilo, ki je v kratkem nagovoru predvsem pozdravil vse došle goste Hrvate in Srbe, omenil dosedanje delovanje strokovne organizacije kot take ter nato prečital brzojavke, ki so bile odposlane ena regentu Aleksandru, kot pokrovitelju »Udruženja«, izražajoča radost nad neuspešnim atentatom, druga g. Pašiču v istem smislu in tretja na naučno ministrtvo, kar je bilo sprejeto z viharnim odobravanjem.

Govoril je nato dosedanji predsednik centrale »Udruženja« g. Brama, ki je povdarjal, da se je dosedanji odbor vestno potrudil, spraviti organizacijo na ono stopnjo, da bo močna in silna in disciplinirana, da bo mogla dosežati vsepovsod ono, kar je za njeno članstvo potrebno.

Ob volitvah je bil predsednikom zborovanja enoglasno izvoljen g. Danilo, dva podpredsednika in trije tajniki. Naznanjena je bila na to izvolitev treh odsekov: anketni, za izpremembo pravil in finančni, v katere so bili imenovani delegati že na predkonferenci pododbora.

Tajniki centrale je podal obširno poročilo o poslovanju iste ter staleža »Udruženja« sploh. Organizacija potrebuje temeljite okrepitve predvsem v lastnih vrstah, ker jo čakajo še velike in težke naloge, predno doseže vsaj del vseh ciljev, ki si jih je zastavila.

Blagajnikovo poročilo izkazuje okoli 168 tisoč dinarjev prejemkov, ca. 10 tisoč dn. izdatkov, tako da ostane prebitka še nad 158.000 dinarjev, kar so zborovalci vzeli z odobravanjem na znanje.

K tajnikovemu referatu se je vnela debata, ki so se je udeleževali številni člani Popodan so zborovali odseki, glavno zborovanje se pa danes nadaljuje.

ZADRUŽNIKOM SLOVENSKE SOCIALNE MATICE IN NAROČNIKOM »NAŠIH ZAPISKOV«.

Glede na dogodke na zadnjem občnem zboru Slov. Soc. Matice, ki se je vršil dne 28. m. m. se čuti podpisani člani dosedanjega načelstva in uredniki »Naših zapiskov« v informaciji zadrudnikov, naročnikov in javnosti dolžne ugotoviti in objaviti naslednje:

1. SSM je bila osnovana leta 1917, kot neustrankarska, zgoj kulturna institucija.

2. Zadruga se je pod komunističnim vodstvom leta 1920, neopravičeno polastila imena »Naši zapiski«, ki pa je last leta 1902. osnovanega in pozneje izpopolnjenega konzorcija. Po intencijah ustanoviteljev ne morejo biti in niso bili doslej »Naši zapiski« nekaka praktična šola za strokovne in zadrudne funkcionarje katerokoli stranke.

3. Dosedanji in tudi na novo izvoljeni blagajnik SSM je preteklo leto sabotal svojega blagajniške dolžnosti, dajal glede denarnega stanja ostalemu načelstvu netočna pojasnila ter ni prinesel niti na občni zbor nobene bilance, čeprav je zahtevalo to dosedanje načestvo na vsaki seji zadruge. Nadzorstvo se vse leto ni niti enkrat sešlo k seji in noben njegov član ni niti enkrat pregledal blagajniških knjig zadruge.

4. Vkljub temu je predlagal na občnem zboru član nadzorstva dosedanjemu načelstvu absolutorij in bilanco, ki je bil tudi sprejet. Takemu nezakonitemu postopanju je nasprotoval del zadrudnikov, pridružio si vse nadaljne korake.

5. Dosedanje načestvo je glede na blagajnikovo poročilo o pasivah zadruge predlagalo na občnem zboru likvidacijo, ki je bila pa od sedanjih gospodarjev odklonjena, ker je blagajnik brez bilance v rokah trdil, da je zadruga celo aktivna, dasi je še prejšnji večer poročal načelstvu o znatni izgubi.

6. Glede na te dogodke in na to stanje vlož podpisani na pristojnem kralju poročilo in ugovor. SSM je sedaj politična institucija in organ JSDS in v to namerava izpremeniti tudi »Naše zapiske«, če ostanejo last SSM vkljub pod 2 navedenemu pojasnilu. V tem primeru bodo pričeli podpisani takoj z izdajanjem »Novih zapiskov« in vabijo v svoj krog vse dosedanje sotrudnike in naročnike »Naših zapiskov«.

Mali oglasi.

Proda se:

OPALOGRAF 24 X 36

in telefonski aparat (namizni), vse v najboljšem stanju, se proda, F. Šibenik, Gosposka ul. 16. 1205

2 POSESTVI

se prodasta na Dolenskem, srednje veliki oddaljeni samo par minut drug od drugega. Možen je nakup tudi skupno. Naslov v upravi »Jugoslavije«. 1201

MOTORNO KOLO

v brezhibnem stanju, po nizki cenl. Vpraša se hotel Wilson pri vratarju od 10—12. 1200

BENCIN

lahek po K 23.—, težek po K 21.50 za kg, franko skladišče, oddaja v vsaki množ. ni autoreferat, Ljubljana, Dunajska cesta 50. 1199

MESARIJO

dobro obiskano, z vsem inventarjem in mesarskim orodjem na najbolj prometnem kraju v mestu. Ponudbe pod »Mesnica« na upravo »Jugoslavije«. 1198

PES VOLČJE PASME

8 mesecev star. Naslov na upravništvo »Jugoslavije«. 1179

TELEFONSKI STENSKI APARAT,

skoro nov za 2000 K. Na ogled pri Aloma Company d. z. o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 1181

MOTORNO KOLO

znamka »Nekarsulm« z 2 cilindri 3 HP, v jako dobrem stanju, zelo ceno. Poizve se pri g. Lah-u Ernestu, Spod. Šiška, mehanična delavnica, Celovška c. 13. 1182

FURNIR

15.000 čevljev prvovrstnega orehevega furnirja. Cena 2.50—3 K čevlj. Poizve se Sv. Petra c. št. 20 pritičlje. 1183

RADI STAROSTI GOSPODARJA,

enonadstropna, dobro ohranjena hiša v Mariboru z gostilno, trgovino in trafiko. Ima gostilniško posebno sobo, predsobo, kuhinjo ter kletjo pod celo hišo v pritičlju, 7 sob in 3 kuhinje v I. nadstr., 1 lohi sadnega vrta, kegljišče, veranda, drvarnica, skladišče, pralnica, električna razsvetljava, v bližini kadetnice ozir. koroškega kolodvora. Vse podrobnosti se poizve pri lastniku hiše v Frankopnovi ulici št. 55, gostilna pri Triglavu, Maribor. Prednost imajo Slovenci, 1164

Kupi se:

HRASTOV LFS:

okrogel 1.75, 3, 3.50 m dolžine, 20—30 cm debele, vsako vagonsko množino za takojšnjo dobavo. Ponudbe z navedbo cene

Končno ugotavljamo, da je poročilo o občnem zboru, priobčeno dne 30. junija t. l. v »Napreju« netočno, n. pr. glede tega, da je odbor hotel preložitve občnega zboru, dočim sta to predlagala samo dva zadrudnika, ali pa, da izkazuje bilanca čisto imetje, ko dejansko bilanca ni bila niti izdelana, še manj predložena, ali pa, da bi pripadala nekdanjemu konzorciju »Naših zapiskov« samo dosedanji predsednik in podpredsednik SSM.

V Ljubljani, dne 1. julija 1921.

Dr. Dragotin Lončar, Albin Prepeluh, Fran Erjavec.

Sport in turistika.

Hirila - Šparta. V četrtek 7. julija se vrši na prostoru Hirije ob pol 19. uri priateljska tekma med obema kluboma. Hirija postavi svojo kompletno rezervno, katera je danes sigurno na II. mestu v Ljubljani. Prvo moštvo Šparte smo videli pri prvenstvenih tekmah v najboljši formi ter je pričakovati, da bo to najzanimivejša domača tekma.

Znanost in umetnost.

Poglavje deveto in dešeto Kazenskega zakonika za kraljevino Srbijo. V Ljubljani 1921, Založila Tiskovna zadruga. Strani 69. Cena 12 K, po pošti 1 K več. Deveto in dešeto poglavje srbskega kazenskega zakonika, ki je bilo z ukazom razširjeno na celo državo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, je sedaj izšlo v posebni knjižici, opremljeno s primerjalno razpredelnico tozadevnih avstrijskega in nemškega kazenskega zakona. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Gledališče in glasba.

Narodno gledališča. Sreda v operi: »Poljska kri«. (Zagreb.) V hotelu Tivoli se vrši Bohemski večer s sodelovanjem naših najboljših komikov. Baletne točke izvajajo g. Vitček, gdč. Vizjakova, Svobodova, Ohladkova in Vavpotičeva. (Ljubljana.) To je zadnja predstava, katero prirede naši umetniki.

Priporočate „JUGOSLAVIJO“

po m^o na Ivan Srebotnjak, Sv. Peter, Sav. dolina 1154

Službe:

VEČ PLESKARSKIH POMOČNIKOV za pleskanje železniških mostov proti 10-krat plači sprejme tvrdka Josip Jug, Rimska cesta 16. 1153

SPREJMEJO SE

3 čevljarski pomočniki, ki so dobro izvežbani, k boljšemu delu. Janko Dolenc, Ulica na Grad 3. 1208

SPREJME SE TAKOJ

izurjena prodajalka v špecerijski stroki. Sprejme se tud: učenec poštenih starišev za špeceriško trgovino. Oglasiti se je pri P. A. Planinšek, Ljubljana. 1197

KONTORISTINJA

popolnoma zmožna slovenske in nemške korespondence ter z večletno prakso, se sprejme Gospice, katere so zmožne tudi italijanskega in hrvatskega jezika imajo prednost. Ponudbe na Franc Dolenc, Kranj. 1177

STROJNIK ZA DIESELOV MOTOR

dobro verzirana moč in strojni ključavnice ob enem se sprejmeta pri velikem podjetju. Prosto stanovanje, luč in kurjava. Ponudbe pod »Trajno mesto« na upravo »Jugoslavije«. 1194

BANČNI URADNIK

starejša moč, želi spremeniti sedanje mesto. Ponudbe pod »Uradnik« na upravo lista. 1203

Razno:

PROTI DOBRI NAJEMNINI

se išče meblirana soba z električno razsvetljava za takoj ali 20. julij 1921. Cenl. ponudbe prosim pod št. 1207 na upravo lista. 1207

IŠČE SE

mesečna soba za takoj v sredini mesta. Naslov v upravi. 1204

ZA MAJHNO TRGOVINO

z mešanim blagom na deželi se išče takoj mlajši neoženjen družabnik ali družabnica. Kapital 20—50 tisoč K. Poizve se v upravi »Jugoslavije«. 1206

MESEČNO SOBO

Dam primerno nagrado tistemu, ki priskrbi spaino sobo brez vsakega pohištva. Naslov pove uprava »Jugoslavije«. 1184

SOLIDEN URADNIK

išče meblirano mesečno sobo za takoj. Cenjene ponudbe pod »Soba« na upravo »Jugoslavije«. 1186

JIRASEK: FILOZOFSKA HISTORIJA.

K 30.—. Sjnajni historički i ljubavni roman. Upravo izašao. Naročite si odmah kod Českojugoslovenske naklade J. Herejk, Zagreb. 1080

RUSKA KNJIŽEVNOST.

Tražite cjenike ruskih originalnih knjiga od Českojugoslovenske naklade J. Herejk, Zagreb. 1081

MIHAEL ZEVARO:

„Nostradamus“.

(Dalje.)

»Renaud!« je zaječala in omahnila. »Tak to je bila volja neznane sile, ki me je gnala semkaj! O Bog, ali hočeš, da sliši Croixmartova hči na lastna ušesa, kako jo preklinja njegove žrtve sin? ...«

Hotela se je umekniti, odskočiti, zbežati: v tistem hipu pa je Renaud pogledal kvišku... Spoznal je zaročenko!... Marija je stala kakor odrevenela; Renaud pa je izpregovoril s čudno nežnim glasom:

»Klical sem te, Marija, in prišla si mi na pomoč. O Marija, nevesta mila, bodi blagoslovljena! ...«

Marija je zaječala v neizreklih grozi:

»Klical si me? ...«

»Da, Marija,« je dejal preprosto mladi mož. Stopil je k njej ter jo prijel za roko. »Klical sem te. Oprosi mi,« je povzel z glasom, hripavim od ihtenja. »Ko sem pravkar jel razkopavati pepel, da bi poiskal materine ostanke, sem se zbal, da mi ne bi zmanjkalo moči. In tedaj, Marija, mi je prišlo na um, da bi me tvoja ljubezen okrepila zoper bolečino; poklical sem te... Ako me bo tolažil angel mojega življenja, bom morda preživel gorje, ki sta ga Croixmart in njegova hči prizadejala mojemu srcu.«

»Izročena radost je zaigrala v Marijini duši. »Moči nebeške!« je vzkljnila v mislih. »Renaud ne ve, da sem Croixmartova hči! Ni me videl danes pri oknu! Oh, naj ne zve nikoli te strašne resnice!«

Niti za hip ji ni prišlo na um, da bi mu priznala, kdo je, ali da bi mu polkusila razložiti usodni dogodek in bi povedala vsaj to, da njeno izdajstvo ni bilo nameravano. Marija je molčala; prisegla si je natihem, da hoče živeti ob Renaudovi strani vse svoje žive dni, ne da bi mu razodela skrivnost svojega imena. Ali je bilo to laž in hinavščina? Nikakor ne! Ti dve splošni besedi izgubita v ljubavnih zadevah svoj pomen; in ni je ženske, ki ne bi razumela, da Marija ni mogla uničiti svoje ljubezni ter zadati njemu, ki bi dala življenje zani, smrtno rano s tem, da bi mu bila izjavila: »Jaz sem izdajalka tvoje matere in hči njenega morilca! ...« V par trenutkih si je Marija zasnovala do najmanjše podrobnosti življenje na podlagi te laži, ki je bila hkrati vzvišena resnica.

»Renaud,« je izpregovorila z mirnim glasom, ki je drhtel z golj od brezmejnne ljubezni. »dragi moj Renaud, saj veš, da sem vsa tvoja. Moje srce, moja duša, moj pogum je tvoj. Ali hočeš, da ti pomagam?«

»Pomagaš mi s tem, da si pri meni,« je zamrmral Renaud, omamljen ob sladki godbi njenih besed. »Opravljeno je. Pogledj...«

Vzel je leščerbo in posvetil v skrinjico, podobno krsti za novorojenčka. Marija je premagala svojo slabost. Sklonila se je nad ubogini kostni, prekrižala se in pomolila. Nato je vrgla Renaudu roke okrog vratu, rekoč:

»Zenin moj, ljubila sem te že prej; a šele zdaj razumem, kaj pomeni beseda »ljubim...« Tvoja bol je moja bol! Renaud, mari to trpljenje ne pomeni združitev najinih bitij?«

»Da,« je odgovoril trepetaje, »združitev na vekomaj. Nič naju ne more ločiti! ...«

Nato se je sklonil nad izkopano glavo. Rahlo jo je obrisal z belo rutjico, ki jo je imel pri sebi. Marija ji je izkušala zapreti oči; toda njene trepalnice se niso hotele pobesiti.

Renaud je krčevito trepetal. Dvakrat je polkusil, preden se je začutil dovolj močnega, da dvigne to majhno breme in ga položi v krsto k drugim ostanekom. In ko je pobral glavo, jo je držal nekaj časa v drhtečih rokah. Marija je padla na kolena; mislila je, da zdaj zdaj izdihne dušo. Le s tem je premagala grozo, da si je ponavljala:

»Ako podležem slabosti, mi lahko uide prenačljiva beseda, ki razodene Renaudu resnico in naju pogubioba!«

Renaud je plakal; Marija je trepetala od sočutja, ko je poslušala njegov glas.

»O mati, uboga mati, odpustite! Odpustite meni, odpustite temu angelu, ki prisostvuje vašemu pogrebu... kaj ne, da ji odpustate, mati?« je ihtel mladi mož. »Saj ni njena krivda, da sem ostal v Parizu in da ste morali čakati name! Ona ni vedela, mati! Če bi bila vedela, da vas zalezuje Croixmartova hči, gotovo bi mi bila zaklicala, naj pobegnem z vami in vas rešim... Kaj ne, Marija, nevesta moja? ...«

»Da!« je odgovorila Marija, zadržaje si nohte v dlani, da bi z bolečino odgnala pretečo omedlečico.

»Počivajte v miru, mati; zvesto hočem držati svojo obljubo. Še enkrat ponovim prisego, ki sem jo storil, ko ste mi povedali ime svoje izdajalke: mati, strašno bo maščevana!«

Marija je omahovala; krčevito je tiščala jezik z zobmi, da ne bi zaklicala: »Usmili se Marije de Croixmart! Usmili se me! Usmili se moje ljubezni! ...«

Predramili so jo zamolkli udarci kladi. Renaud je bil položil materino glavo v krsto, pregrnil revne ostanke z rjuho, ki jo je imel s seboj, in je zdaj baš zabijal pokrov. Tisti hip pa se je trg napolnil z odmevi težkih, umerjenih korakov.

Bila je patrolja kraljevske varstvene straže s častnikom na čelu. Poleg častnika sta korakala dva plemiča; nemara je bil njuj prijatelj, ali pa jima je bila patrolja dana v kak poseben namen na razpolago.

Vsa oborožena četa je mahoma obstala v praznovrni osuplosti. Pogled na neznanca, ki je klečal v pepelu ter zabijal krsto, in na žensko v črni obliki, ta čudni prizor v pošastni luči leščerbe, ki jo je držala Marija v rokah, jih je prešinil z neodoljivo grozo... Jeli so se odmitkati; nekateri so se križali, drugi so v naglici mrmrali molitve. Samo eden izmed obeh plemičev je stopil naprej, ogledal si obe prikazni ter se jedva premagal, da ni zaklel od podlega veselja; nato se je vrnil k spremnivalcem.

»Oh,« je zarohnel častnik, »kaj počenja ta dva hudičeva odposlanca? Ali zabijata čarodejino dušo, da jo odneseta k svojemu gospodarju?«

Častnik se ni šalil. Toda plemič mu je zamrmral na uho:

»Tiho, gospod!... Vaš obhod je pri kraju. Vrnite se brez hrupa v Louvre in povejte kraljevima sinovoma, da se jima ni treba več vznemirjati! ...«

Častnik je ubogal. Patrolja je napravila obrat, odkorakala in izgnila... Plemenitaša pa sta se skrila v gosto senco nekega pristreška. Bila sta grof Jacques d'Albon in Saint-André in baron Gaetan de Roncherolles.

Pošljite naročnino!

Pozor gospodje rezervni častniki!

Kaki

za oficirske uniforme, čepice, sablje, epanlette, kajaše, ter sploh vse vojaške potrebščine nudim po najnižjih cenah. Velika zaloga, bogata izbira!

S. Klimanek, krojaški mojster, Ljubljana, Selenburgova ul. 6.

Izvežbanega vodjo pisarne in spretno stenotipistinjo

išče odvetnik Dr. Fero Müller Maribor. Nastop po počitnicah.

Hiša z vrtom

v dobrem stanu, pripravna za vsako obrt, ob cesti in v najprometnejšem kraju rudnika Vode — Trbovlje, se takoj prodaja. Naslov pove upravnistvo lista.

TESARJI

se sprejmejo

Ivan Zakotnik

mesni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta 46.

Prvovrstni

čevljarski klej

po K 24 — za kg v pločevinastih škatljah razpošilja najmanj 5 kg po povzetju

I. Keber, tvornica kem. izdelkov. Tacen pri Ljubljani, (Slovenija) Pri večjem odvzemu popust.

Promet A P N O

tehn. in indust. podjetje dr. z o. z. v Ljubljani, Grazišče 9. jako poceni

zaradi premenjene dispozicije

proda

1 električ. motor

17 P. S. 440 Volt, ca 1100 obratov, izdelek Brown-Boweri z reostatem in drugimi pripadki.

1 električ. motor

11 P. S., 300 Volt, ca 1200 obratov, komplet.

Za oba motorja se prevzame garancija za takojšnjo uporabljivost

Najnovejšo sredstvo za vzgojo las je »LASOL«, ki je najboljšo sredstvo za umivanje las, uporabljivo za dame, gospode in otroke. Zahtevajte ga po vseh lekarnah, drogerijah in brivnicah. — Dobiva se samo na debelo pri: I. Jugoslovanskem laboratoriju »LASOL« Ljubljana Rimska cesta št. 21.

Raznovrstno

Böhlerovo jeklo

na drobno in debelo 1 in pol vagona zaloga, železne cevi za vodovode, paro, kanalizacijo, (šotske) irske peči, betonsko železo dobavlja po tovarniških dnevnikih cenah

„PROMET“, tehn. ind. podjetje Ljubljana.

po najnižji ceni nudi Miloš Regovc, Sava-Jesenice.

Obnovite naročnino takoj, da se Vam pošiljanje lista ne ustavi!

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani, predobri in skrbni oče, brat, stric in svak, gospod

Anton Strausgitl,

trgovec in posestnik v Mariboru,

v torek dne 5. julija t. l. ob 8 uri zjutraj po kratki in mučni bolezni previden s tolažili sv. vere v sanatoriju »Leonisče« v Ljubljani, mirno v Gospodu zaspal. Truplo nepozabnega pokojnika se prepelje v Maribor kjer se vrši pogreb v četrtek dne 7. julija ob 4. uri popoldne iz južnega kolodvora.

Ljubljana, — Maribor, dne 7. julija 1921.

Globoko žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Uradnika

popolnoma večšega vseh bančnih poslov in sposobnega za namestnika ravnatelja išče velebanka v Ljubljani. Ponudbe z oznako zahtev na upravnistvo lista.

Koristilo Vam bo, če se pri vprašanih in naročilih sklicujete na oglase v »JUGOSLAVIJI«!

Elektriker

samosojen in izurjen v montiranju in popraviljanju elektromotorjev, zmožen v vseh vrstah električnih napeljav in veziran v vseh varnostnih predpisih. Razen prostega stanovanja, kurjave, razsvetljave in vrta dobro plačo po dogovoru. Nastop po možnosti takoj. Ponudbe in osebni obisk pri šentjanškem premožekopu And. Jakli, Krmelj, Dolensko.

POZORI! Slovenci! POZORI!

Kupujte, čitajte in razširjajte stvarni in zanimivi tednik

„Avtonomist“

Zahtevajte, da se Vam pošlje list na ogled. Naročnina znaša letno K 120,—, polletno K 60,—, mesečno K 10,—.

Upravnistvo Ljubljana, Brez št. 12.

Parna žaga Fran Ravnikar

mesni tesarski mojster

LJUBLJANA, Linhatova ulica št. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Tiskovine vseh vrst za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“

v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1.

Naročila sprejema tudi upravnistvo »Jugoslavije« v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

<p>Avtogaraža Popravlja vseh strojev Sušteršič & drug.</p>	<p>Skladišče, javno Balkan, Dunajska cesta 33.</p>	<p>Specialna trgovina z juvelni in zlatnino Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.</p>	<p>s papirjem Uranus, Mestni trg 11.</p>	<p>s špecerijo, železno in cementom Alojzij Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta št. 31.</p>	<p>z železno Erjavec & Turk, Valvazorjev trg 7, nasproti Križ cerkve.</p>
<p>Kleparstvo Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov Poljanska cesta št. 8.</p>	<p>Skladišče, špedicijsko Dunajska c. 33 (Telef. 366).</p>	<p>Orodje in tehnične potreščine Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37</p>	<p>s pohištvom in mizarstvom Franc Skafer, Rimska cesta 16.</p>	<p>šivalnih in pisalnih strojev in koles Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.</p>	<p>Arhitekt Viljem Treco, Gosposvetska c. 10.</p>
<p>Pisalni stroji Kontrolne biagajne prodaja in popravlja Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.</p>	<p>Spedicija Uher J. & A. Selenburgova ul. 4. Telefon št. 117.</p>	<p>Trgovina s špecerijskim in delikatesnim blagom Janko Stupica, Sodna ulica.</p>	<p>s pisalnimi stroji The Rex & Co., Selenburgova ulica št. 6.</p>	<p>z železno na debelo in drobno Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje št. v.</p>	<p>Fotografski atelje in povečevalni zavod Franc Kunc, Wolfova ulica 6.</p>
	<p>Slikarstvo, pleskarstvo Ivan Martinc, Poljanska c. 20.</p>		<p>s čevlji Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.</p>	<p>z delikatesami in prekajevalnica J. Chalupnik, Stari trg 19.</p>	<p>Slike za legitimacije Hugon Hibšer, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7, naspr. Križ cerkve.</p>